

Περιεχόμενα

<i>Προτεινόμενη δομή ενός εντατικού τμήματος</i>	17
<i>Πώς θα αξιοποιήσετε καλύτερα αυτό το βιβλίο</i>	19
<i>Ευχαριστίες της 7ης έκδοσης</i>	21
<i>Πρόλογος</i>	23
<i>Οδηγός του βιβλίου</i>	29

ΜΕΡΟΣ I: Εισαγωγή **31**

Κεφάλαιο 1 Η οικονομική επιστήμη και η οικονομία **33**

1-1 Τα οικονομικά ζητήματα	34
1-2 Σπανιότητα και ανταγωνιστική χρήση των πόρων	39
1-3 Ο ρόλος της αγοράς	43
1-4 Θετική και κανονιστική οικονομική	47
1-5 Μικροοικονομική και μακροοικονομική	49
Για την καλύτερη κατανόηση του κεφαλαίου	51
Περίληψη	51
Προβλήματα	52

Κεφάλαιο 2 Τα εργαλεία της οικονομικής ανάλυσης **53**

2-1 Οικονομικά στοιχεία	55
2-2 Αριθμοδείκτες	57
2-3 Ονομαστικές και αποπληθωρισμένες μεταβλητές	59
2-4 Μέτρηση των μεταβολών των οικονομικών μεταβλητών	62
2-5 Οικονομικά υποδείγματα	62
2-6 Οικονομικά υποδείγματα και στοιχεία	64
2-7 Διαγράμματα, γραμμές και εξισώσεις	66
2-8 Τελικές επισημάνσεις για το ζήτημα της σταθερότητας των «λοιπών παραγόντων»	69
2-9 Θεωρίες και ενδείξεις	69
2-10 Κάποιες συνηθεις κριτικές για την οικονομική επιστήμη και τους οικονομολόγους	70
Περίληψη	73
Προβλήματα	74

Κεφάλαιο 3 Ζήτηση, προσφορά και η αγορά	76
3-1 Η αγορά	76
3-2 Ζήτηση, προσφορά και ισορροπία	77
3-3 Καμπύλες προσφοράς και ζήτησης	80
3-4 Τι είναι η καμπύλη ζήτησης	82
3-5 Μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης	84
3-6 Τι είναι η καμπύλη προσφοράς	86
3-7 Μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς	89
3-8 Ελεύθερες αγορές και έλεγχοι τιμών	89
3-9 Τι, πώς και για ποιον	94
Περίληψη	95
Προβλήματα	96
ΜΕΡΟΣ 2: Θετική μικροοικονομική	99
Κεφάλαιο 4 Ελαστικότητα προσφοράς και ζήτησης	101
4-1 Η αντίδραση της ζήτησης στις μεταβολές της τιμής	101
4-2 Τιμή, ζητούμενη ποσότητα και συνολική δαπάνη	107
4-3 Άλλες εφαρμογές της ελαστικότητας ζήτησης ως προς την τιμή	110
4-4 Η βραχυχρόνια και η μακροχρόνια περίοδος	112
4-5 Η σταυροειδής ελαστικότητα ζήτησης	113
4-6 Η επίδραση του εισοδήματος στη ζήτηση	114
4-7 Πληθωρισμός και ζήτηση	119
4-8 Ελαστικότητα προσφοράς	120
4-9 Ποιος πληρώνει εν τέλει τους φόρους	121
Περίληψη	124
Προβλήματα	125
Κεφάλαιο 5 Επιλογές του καταναλωτή και αποφάσεις ζήτησης	126
5-1 Η ζήτηση του ενός καταναλωτή	126
5-2 Προσαρμογή στις μεταβολές του εισοδήματος	139
5-3 Προσαρμογή στις μεταβολές της τιμής	141
5-4 Η καμπύλη ζήτησης της αγοράς	149
5-5 Συμπληρωματικά και υποκατάστατα αγαθά	150
5-6 Μεταβιβαστικές πληρωμές σε είδος	151
Περίληψη	153
Προβλήματα	154
Παράρτημα: Επιλογές του καταναλωτή και μετρήσιμη χρησιμότητα	155

Κεφάλαιο 6 Αποφάσεις προσφοράς των επιχειρήσεων	160
6-1 Οργάνωση των επιχειρήσεων	161
6-2 Λογαριασμοί της επιχείρησης	162
6-3 Επιχειρήσεις και μεγιστοποίηση κερδών	169
6-4 Εταιρική χρηματοδότηση και εταιρικός έλεγχος	170
6-5 Οι αποφάσεις για το ύψος της παραγωγής της επιχείρησης	173
6-6 Οριακό κόστος και οριακό έσοδο	176
6-7 Καμπύλες οριακού κόστους και οριακού εσόδου	181
Περίληψη	184
Προβλήματα	185
Κεφάλαιο 7 Κόστος και προσφορά	186
7-1 Εισροές και προϊόν	187
7-2 Το κόστος και η επιλογή της τεχνικής	188
7-3 Μακροχρόνιο συνολικό, οριακό και μέσο κόστος	190
7-4 Αποδόσεις κλίμακας	192
7-5 Μέσο κόστος και οριακό κόστος	198
7-6 Η απόφαση της επιχείρησης για το επίπεδο του προϊόντος μακροχρόνια	200
7-7 Βραχυχρόνιες καμπύλες κόστους και φθίνουσες οριακές αποδόσεις	201
7-8 Η απόφαση της επιχείρησης για το επίπεδο του προϊόντος βραχυχρόνια	209
7-9 Βραχυχρόνιο και μακροχρόνιο κόστος	210
Περίληψη	212
Προβλήματα	213
Κεφάλαιο 8 Τέλειος ανταγωνισμός και καθαρό μονοπώλιο	215
8-1 Τέλειος ανταγωνισμός	216
8-2 Η απόφαση της τέλεια ανταγωνιστικής επιχείρησης για το ύψος της προσφοράς της	218
8-3 Η καμπύλη προσφοράς του κλάδου	223
8-4 Συγκριτική στατική ανάλυση του τέλεια ανταγωνιστικού κλάδου	228
8-5 Παγκόσμιος ανταγωνισμός	231
8-6 Καθαρό μονοπώλιο: το αντίθετο άκρο	234
8-7 Προϊόν μεγιστοποίησης των κερδών του μονοπωλίου	234
8-8 Προϊόν και τιμή στο μονοπώλιο και τον ανταγωνισμό	238
8-9 Το μονοπώλιο δεν έχει καμπύλη προσφοράς	242
8-10 Μονοπώλιο και τεχνική πρόοδος	246
Περίληψη	248
Προβλήματα	249

Κεφάλαιο 9 Δομή της αγοράς και ατελής ανταγωνισμός	251
9-1 Γιατί διαφέρουν μεταξύ τους οι δομές αγοράς	253
9-2 Μονοπωλιακός ανταγωνισμός	258
9-3 Ολιγοπώλιο και αλληλεξάρτηση	260
9-4 Θεωρία παιγνίων και αλληλεξαρτώμενες αποφάσεις	265
9-5 Συναρτήσεις αντίδρασης	269
9-6 Είσοδος και δυνητικός ανταγωνισμός	275
9-7 Στρατηγική αποτροπής εισόδου	278
9-8 Ανακεφαλαίωση	282
Περίληψη	283
Προβλήματα	284
Κεφάλαιο 10 Η αγορά εργασίας	285
10-1 Η ζήτηση συντελεστών παραγωγής από την επιχείρηση μακροχρόνια	287
10-2 Η ζήτηση εργασίας από την επιχείρηση βραχυχρόνια	289
10-3 Η καμπύλη ζήτησης εργασίας του κλάδου	295
10-4 Η προσφορά εργασίας	297
10-5 Ισορροπία στην αγορά εργασίας του κλάδου	305
10-6 Ελάχιστες απαιτούμενες αποδοχές και οικονομική πρόσοδος	307
10-7 Ισορροπούν οι αγορές εργασίας;	310
10-8 Μισθοί και απασχόληση στο ΗΒ	315
Περίληψη	316
Προβλήματα	318
Παράρτημα: Καμπύλες ίσου προϊόντος και επιλογή της τεχνικής παραγωγής από την επιχείρηση	318
Κεφάλαιο 11 Διάφορα είδη εργασίας	323
11-1 Διαφορές παραγωγικότητας	326
11-2 Διακρίσεις	334
11-3 Τα εργατικά συνδικάτα	339
Περίληψη	346
Προβλήματα	347
Κεφάλαιο 12 Αγορές συντελεστών και διανομή του εισοδήματος	349
12-1 Φυσικό κεφάλαιο	351
12-2 Μισθώματα, επιτόκια και τιμές περιουσιακών στοιχείων	352
12-3 Αποταμίευση, επένδυση και πραγματικό επιτόκιο	360
12-4 Η ζήτηση υπηρεσιών κεφαλαίου	361

12-5	Η προσφορά υπηρεσιών κεφαλαίου	363
12-6	Ισορροπία και προσαρμογή της αγοράς υπηρεσιών κεφαλαίου	367
12-7	Η τιμή των κεφαλαιουχικών περιουσιακών στοιχείων	370
12-8	Γη και πρόσοδος	371
12-9	Η κατανομή της σταθερής προσφοράς γης μεταξύ ανταγωνιστικών χρήσεων	372
12-10	Ξανά τα γεγονότα	374
12-11	Η διανομή εισοδήματος στο ΗΒ	375
	Περίληψη	378
	Προβλήματα	380
	Παράρτημα: Η απλή άλγεβρα της παρούσας αξίας και της προεξόφλησης	381
Κεφάλαιο 13 Κίνδυνος και πληροφορία		382
13-1	Ατομικές συμπεριφορές έναντι του κινδύνου	383
13-2	Ασφάλεια και κίνδυνος	386
13-3	Αβεβαιότητα και απόδοση περιουσιακών στοιχείων	391
13-4	Επιλογή χαρτοφυλακίου	393
13-5	Αποτελεσματικές αγορές περιουσιακών στοιχείων	402
13-6	Περισσότερα για τον κίνδυνο	407
	Περίληψη	410
	Προβλήματα	412
Κεφάλαιο 14 Η οικονομία της πληροφορίας		413
14-1	Ηλεκτρονικά προϊόντα	414
14-2	Κατανάλωση πληροφοριών	414
14-3	Διανομείς πληροφοριών	421
14-4	Καθορισμός προδιαγραφών	427
14-5	Ανακεφαλαίωση	429
14-6	Άνοδος και πτώση των εταιρειών του Διαδικτύου	429
	Περίληψη	433
	Προβλήματα	434
ΜΕΡΟΣ 3: Οικονομική της ευημερίας		435
Κεφάλαιο 15 Οικονομική της ευημερίας		437
15-1	Δικαιοσύνη και αποτελεσματικότητα	438
15-2	Τέλειος ανταγωνισμός και αποτελεσματικότητα κατά Pareto	441
15-3	Στρεβλώσεις και η δεύτερη άριστη λύση	446
15-4	Αποτυχία της αγοράς	449
15-5	Εξωτερικές επιδράσεις	451

15-6	Περιβαλλοντικά ζητήματα	457
15-7	Άλλες περιπτώσεις ανυπαρξίας αγορών: χρόνος και κίνδυνος	462
15-8	Ποιότητα, υγεία και ασφάλεια	463
	Περίληψη	466
	Προβλήματα	468
Κεφάλαιο 16 Δαπάνες και έσοδα του δημόσιου τομέα		470
16-1	Φορολογία και δημόσιες δαπάνες	473
16-2	Ο δημόσιος τομέας στην οικονομία της αγοράς	474
16-3	Οι αρχές της φορολογίας	480
16-4	Φορολογία και οικονομική της προσφοράς	487
16-5	Τοπική κυβέρνηση	488
16-6	Οικονομική κυριαρχία	490
16-7	Πολιτική οικονομία: πώς λαμβάνουν αποφάσεις οι κυβερνήσεις	493
	Περίληψη	497
	Προβλήματα	499
Κεφάλαιο 17 Κλαδική πολιτική και πολιτική ανταγωνισμού		500
17-1	Κλαδική πολιτική	501
17-2	Οικονομική γεωγραφία	506
17-3	Το κοινωνικό κόστος της μονοπωλιακής δύναμης	509
17-4	Πολιτική ανταγωνισμού	517
17-5	Συγχωνεύσεις	521
	Περίληψη	525
	Προβλήματα	526
Κεφάλαιο 18 Φυσικό μονοπώλιο: δημόσιο ή ιδιωτικό;		528
18-1	Φυσικό μονοπώλιο	529
18-2	Εθνικοποιημένοι κλάδοι	532
18-3	Ιδιωτικός ή δημόσιος τομέας	539
18-4	Η ιδιωτικοποίηση στην πράξη	543
18-5	Η ρύθμιση των ιδιωτικών μονοπωλίων	544
18-6	Η πρωτοβουλία της ιδιωτικής χρηματοδότησης	547
	Περίληψη	550
	Προβλήματα	551
Παράρτημα: Απαντήσεις στα προβλήματα		552
Γλωσσάρι		563

Περιεχόμενα

ΜΕΡΟΣ 4: Μακροοικονομική	17
Κεφάλαιο 19 Εισαγωγή στη μακροοικονομική θεωρία	19
19-1 Τα σημαντικά ζητήματα	20
19-2 Τα γεγονότα	21
19-3 Γενική επισκόπηση	22
19-4 Εθνικολογιστικά μεγέθη	25
19-5 Τι μετρά το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν	38
Περίληψη	43
Προβλήματα	44
Κεφάλαιο 20 Προϊόν και συνολική ζήτηση	46
20-1 Συνιστώσες της συνολικής ζήτησης	49
20-2 Συνολική ζήτηση	53
20-3 Προϊόν ισορροπίας	53
20-4 Μια διαφορετική προσέγγιση: η προγραμματισμένη αποταμίευση ισούται με την προγραμματισμένη επένδυση	56
20-5 Μείωση της συνολικής ζήτησης	59
20-6 Ο πολλαπλασιαστής	61
20-7 Το παράδοξο της φειδούς	63
Περίληψη	66
Προβλήματα	67
Κεφάλαιο 21 Δημοσιονομική πολιτική και εξωτερικό εμπόριο	68
21-1 Ο δημόσιος τομέας και η κυκλική ροή	69
21-2 Ο δημόσιος τομέας και η συνολική ζήτηση	70
21-3 Ο κρατικός προϋπολογισμός	76
21-4 Ελλείμματα και δημοσιονομική αντιμετώπιση	79
21-5 Αυτόματοι σταθεροποιητές και ενεργός δημοσιονομική πολιτική	83
21-6 Δημόσιο χρέος και έλλειμμα	84
21-7 Εξωτερικό εμπόριο και προσδιορισμός του εισοδήματος	85
Περίληψη	91
Προβλήματα	92

Κεφάλαιο 22 Χρήμα και τράπεζες	94
22-1 Το χρήμα και οι λειτουργίες του	94
22-2 Σύγχρονη τραπεζική	97
22-3 Πώς οι τράπεζες δημιουργούν χρήμα	101
22-4 Η νομισματική βάση και ο πολλαπλασιαστής χρήματος	105
22-5 Διαφορετικά μέτρα του χρήματος	108
22-6 Ο ανταγωνισμός μεταξύ των τραπεζών	109
22-7 Η ζήτηση χρήματος	111
Περίληψη	117
Προβλήματα	119
Κεφάλαιο 23 Επιτόκια και νομισματική μετάδοση	120
23-1 Η Τράπεζα της Αγγλίας	120
23-2 Η κεντρική τράπεζα και η προσφορά χρήματος	121
23-3 Δανειστής έσχατης ανάγκης	124
23-4 Ισορροπία στις χρηματοπιστωτικές αγορές	126
23-5 Νομισματικός έλεγχος	130
23-6 Στόχοι και εργαλεία νομισματικής πολιτικής	132
23-7 Ο μηχανισμός μετάδοσης	133
Περίληψη	143
Προβλήματα	144
Κεφάλαιο 24 Νομισματική και δημοσιονομική πολιτική	146
24-1 Διαφορετικές μορφές νομισματικής πολιτικής	147
24-2 Το υπόδειγμα IS-LM	150
24-3 Δημοσιονομική πολιτική: η μετατόπιση της καμπύλης IS	155
24-4 Νομισματική πολιτική: η μετατόπιση της καμπύλης LM	158
24-5 Διαταραχές στη ζήτηση χρήματος	158
24-6 Το μείγμα πολιτικής	159
24-7 Η επίδραση των μελλοντικών φόρων	161
24-8 Διαχείριση ζήτησης: επανεξέταση	165
Περίληψη	165
Προβλήματα	166
Κεφάλαιο 25 Συνολική προσφορά, τιμές και προσαρμογή σε διαταραχές	168
25-1 Πληθωρισμός και συνολική ζήτηση	169
25-2 Συνολική προσφορά	171

25-3	Πληθωρισμός ισορροπίας	173
25-4	Η αγορά εργασίας και η συμπεριφορά των ημερομισθίων	177
25-5	Βραχυχρόνια συνολική προσφορά	181
25-6	Η διαδικασία προσαρμογής	183
25-7	Μετατοπίσεις της συνολικής προσφοράς	186
25-8	Κανόνες νομισματικής πολιτικής	188
	Περίληψη	193
	Προβλήματα	194
Κεφάλαιο 26 Πληθωρισμός, προσδοκίες και αξιοπιστία		196
26-1	Χρήμα και πληθωρισμός	197
26-2	Πληθωρισμός και επιτόκια	200
26-3	Πληθωρισμός, χρήμα και ελλείμματα	203
26-4	Πληθωρισμός, ανεργία και προϊόν	206
26-5	Το κόστος του πληθωρισμού	215
26-6	Καταπολέμηση του πληθωρισμού	221
26-7	Η Επιτροπή Νομισματικής Πολιτικής	224
	Περίληψη	227
	Προβλήματα	228
Κεφάλαιο 27 Ανεργία		230
27-1	Η αγορά εργασίας	231
27-2	Ανάλυση της ανεργίας	234
27-3	Ερμηνεία των μεταβολών της ανεργίας	239
27-4	Κυκλικές διακυμάνσεις της ανεργίας	245
27-5	Το κόστος της ανεργίας	248
	Περίληψη	251
	Προβλήματα	252
Κεφάλαιο 28 Συναλλαγματικές ισοτιμίες και ισοζύγιο πληρωμών		253
28-1	Η αγορά συναλλάγματος	253
28-2	Καθεστώτα συναλλαγματικών ισοτιμιών	257
28-3	Το ισοζύγιο πληρωμών	259
28-4	Η πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία	263
28-5	Προσδιοριστικοί παράγοντες του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών	265
28-6	Ο λογαριασμός κίνησης κεφαλαίων	268
28-7	Εσωτερική και εξωτερική ισορροπία	270

28-8	Η πραγματική ισοτιμία μακροχρόνιας ισορροπίας	272
	Περίληψη	275
	Προβλήματα	277
Κεφάλαιο 29 Μακροοικονομική ανάλυση της ανοικτής οικονομίας		278
29-1	Σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες	279
29-2	Μακροοικονομική πολιτική σε καθεστώς σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών	284
29-3	Υποτίμηση	286
29-4	Κυμαινόμενες ισοτιμίες	290
29-5	Νομισματική και δημοσιονομική πολιτική με κυμαινόμενες συναλλαγματικές ισοτιμίες	296
29-6	Η στερλίνα μετά το 1980	298
	Περίληψη	301
	Προβλήματα	302
Κεφάλαιο 30 Οικονομική μεγέθυνση		303
30-1	Οικονομική μεγέθυνση	304
30-2	Μια γενική επισκόπηση της μεγέθυνσης	307
30-3	Τεχνική γνώση	309
30-4	Μεγέθυνση και συσσώρευση	311
30-5	Μεγέθυνση μέσω της τεχνικής προόδου	317
30-6	Η οικονομική μεγέθυνση στις χώρες του ΟΟΣΑ	319
30-7	Ενδογενής οικονομική μεγέθυνση	324
30-8	Το κόστος της οικονομικής μεγέθυνσης	326
	Περίληψη	328
	Προβλήματα	329
Κεφάλαιο 31 Ο οικονομικός κύκλος		330
31-1	Τάση και κύκλος: στατιστική ή οικονομικά;	331
31-2	Θεωρίες του οικονομικού κύκλου	334
31-3	Ο πραγματικός οικονομικός κύκλος	339
31-4	Υπάρχει ένας διεθνής οικονομικός κύκλος;	344
31-5	Η ανάκαμψη της Βρετανίας μετά το 1992	345
	Περίληψη	347
	Προβλήματα	348

Κεφάλαιο 32 Μακροοικονομική: Οι κυριότερες θεωρίες	349
32-1 Τομείς διαφωνίας	350
32-2 Νέα Κλασική μακροοικονομική θεωρία	356
32-3 Μονεταριστές της σταδιακής προσαρμογής	359
32-4 Εκλεκτικοί Κεϊνσιανοί	361
32-5 Ακραίοι Κεϊνσιανοί	364
32-6 Ανακεφαλαίωση	366
Περίληψη	367
Προβλήματα	368
ΜΕΡΟΣ 5: Η παγκόσμια οικονομία	371
Κεφάλαιο 33 Διεθνές εμπόριο	373
33-1 Η δομή του εμπορίου	374
33-2 Συγκριτικό πλεονέκτημα	378
33-3 Ενδοκλαδικό εμπόριο	386
33-4 Κερδισμένοι και χαμένοι	388
33-5 Η οικονομική θεωρία των δασμών	390
33-6 Σωστά και λάθος επιχειρήματα υπέρ των δασμών	394
33-7 Επίπεδα δασμών: όχι τόσο άσχημα;	400
33-8 Άλλες μορφές πολιτικής εμπορίου	401
Περίληψη	404
Προβλήματα	404
Κεφάλαιο 34 Καθεστώτα συναλλαγματικών ισοτιμιών	406
34-1 Ο κανόνας χρυσού	407
34-2 Ρυθμιζόμενη σταθερή ισοτιμία	410
34-3 Κυμαινόμενες συναλλαγματικές ισοτιμίες	412
34-4 Κερδοσκοπικές επιθέσεις εναντίον σταθερών ισοτιμιών	413
34-5 Σταθερές έναντι κυμαινόμενων ισοτιμιών	417
34-6 Διεθνής συντονισμός πολιτικών	420
34-7 Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Σύστημα	422
Περίληψη	426
Προβλήματα	427
Κεφάλαιο 35 Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση	429
35-1 Η Ενιαία Αγορά	429
35-2 Τα οφέλη από την Ενιαία Αγορά	431

35-3	Από το ΕΝΣ στην ΟΝΕ	433
35-4	Τα οικονομικά της ΟΝΕ	437
35-5	Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη	443
	Περίληψη	451
	Προβλήματα	452
Κεφάλαιο 36 Οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες		453
36-1	Η κατανομή του παγκόσμιου εισοδήματος	453
36-2	Τα εμπόδια στην ανάπτυξη	455
36-3	Ανάπτυξη μέσω του εμπορίου πρωτογενών αγαθών	457
36-4	Εκβιομηχάνιση	463
36-5	Ανάπτυξη με δανεισμό	465
36-6	Ανάπτυξη με διαρθρωτική προσαρμογή	469
36-7	Ξένη βοήθεια	470
	Περίληψη	473
	Προβλήματα	474
Παράρτημα: Απαντήσεις στα προβλήματα		475
Γλωσσάρι		487